

GLASILO KATOLIŠKE AKCIJE ZA KAMNIŠKO IN MORAVŠKO DEKANIJO

NAŠ LIST IZDAJA MISIJONIŠČE V GROBLJAH, P. DOMŽALE. — UREJUJE IN ZASTOPA IZDAJATELJA JOŽEF GODINA C. M., DOMŽALE - GROBLJE. — TISKA MISIJONSKA TISKARNA, DOMŽALE - GROBLJE. ZA TISKARNO JANKO STRNAD, DOMŽALE. — IZHAJA MESEČNO. POSAMEZNA STEVILKA STANE 1 DIN, CELOLETNA NAROČNINA 12 DIN. INSERTI PO DOGOVORU. ROKOPISI SE REDNO NE VRAČAJO.

Letos — to zimo — še nismo skoro nič spregovorili o našem tisku v kamniški in moravški dekaniji. Več nego se je o tem govorilo, se je storilo. Bojazen, da bo velika gospodarska kriza ali pomanjkanje denarja povzročila znaten padec naročnikov dobrega tiska, se ni uresničila. Število naročnikov na Domoljub, Bogoljub, Kat. misijone, Glasnik — in tudi na Naš list — se ni nikjer bistveno skrčilo. Ponokod je celo poskočilo. Posebno se je obnesla razprodaja nedeljskega »Slovenca« in tudi dnevni »Slovenec« ni nazadoval. Upravičeno lahko sodimo, da je velik del našega naroda dvignjen na tako visoko kulturno stopnjo, da ve ceniti koristi, ki jih ima od dobrega tiska. Vsekakor pa še nismo v tem oziru dospeli do točke, ko bi lahko rekli, da smo storili vse in tudi dosegli vse. Za naše versko-prosvetne delavce je še dovolj nezorane ledine in tovrstni uspehi še niso na višku. Še vedno je važno in potrebno poudarjati, da je treba za širjenje dobrega tiska storiti vse, veliko več, kakor pa storimo sedaj. Katoličanom v Španiji in Mehiki očitajo, da so zanemarjali širjenje in povzdigo svojega tiska in niso razumeli francoskega časnikarja, ki je rekel, da njegov stol pri uredniški mizi odtehta tri prestole. Odtod težke razmere, ki ki tepejo katoličane v teh deželah. Časopisje je duhovna sila, ki je močnejša od orožja in kapitala. Kapitalizem se uveljavlja največ s pomočjo svojega tiska. Duhovnik pridiga le ob nedeljah, časopis vsak dan in ob vsaki uri.

V kulturnem boju, ki ga je skozi desetletja vojevalo proti francoskemu katolicizmu prostožidarstvo, so Francozi spoznali, kako brez moči je vsaka še tako dobra stvar, ako je ne podpira časopisje. Francoski katoličani so pred desetletji v kulturnem boju izgubljali bitko za bitko, ker niso imeli časopisja, ki bi branilo njihove pravice in ustvarjalo za nje pravično javno mnenje. »Žal, da smo katoličani izgubili na stotine milijonov frankov, ki smo jih založili v podjetja, katere so nam oropali razlastilni zakoni, mesto da bi združili vse sile in porabili ves svoj čas in denar za časopisje, ki bi preprečilo sprejem razlastilnih zakonov!« Tako je te dni

napisal »La Croix« (La Kroá, Križ), vodilni francoski katoliški dnevnik.

Da se žalostni dogodki več ne povrnejo, so francoski katoličani z vsemi silami na delu, da dvignejo in razširijo svoje časopisje. Zadnje tedne po vsej Franciji prirejajo »časopisne kongrese«, izključno posvečene propagandi dobrega tiska. Govorniki na teh propagandnih shodih so večinoma laiki. Povsod so se osnovali odbori za širjenje dobrega tiska. Živahno časnikarsko gibanje v vsej republiki je tako opogumilo katoličane, da so v Parizu pričeli poleg »La Croix«

(300.000) izvodov dnevno) izdajati še nov, dopoldanski dnevnik »L' Aube« »Zora«, čeprav ima vsako večje francosko mesto tudi že lastno katoliško glasilo.

Vsi, ki bodo to brali in razumeli, pojdejo na delo, da pomagajo širiti dober katoliški tisk. Res smo v težkem času, ki zahteva na vseh koncih in krajih omejitve. Toda, če se je že treba odpovedati, bomo to rajši storili pri obleki, zabavi, vinu in cigari, kakor pa pri duhovno kulturnih vrednotah, ki ustvarjajo v našem javnem življenju katoliško miselnost.

Postni čas

Postno postavo je sveta Cerkev tako zlajšala svojim vernikom, da je pač šla do zadnje meje. Da bi vsaj tako polajšano in omiljeno hoteli izpolnjevati! Včasih se čuje ugovor: »Post se mi zdi nezmisljena reč. Kaj ima Bog od tega, če se jaz zatajujem in postim?! Kaj ima Bog od tega, ako jaz trpim?!« Bog, ki je neskončno blažen sam v sebi, seveda ne potrebuje tvojega posta, ne potrebuje tvojega trpljenja, kakor da bi se naslajal nad tem, ako vidi, da trpiš. Pač pa je zatajevanje in prostovoljno vdano trpljenje potrebno tebi, ako se hočeš zveličati. Tu se ne dá nič spremeniti! Stvar ni zmožna večne sreče in blaženosti v nebesih brez preizkušnje na zemlji. Preizkušnja pa se mora raztezati na celo telo in celo

dušo in na posamezne zmožnosti. In zato je tudi post potreben.

Postni čas je še posebej namenjen zatajevanju. Po želji svete Cerkve naj bi verniki gojili duhá spokornosti, da bi si tako naklonili božje usmiljenje. Kdo ne ve, kdo ne čuti, kako zelo je današnji človeški rod obložen z grehi in krivicami?! Pokora, prava resnična pokora more potolažiti jezo božjo.

Zatajevati se je treba, ako hočemo biti Kristusovi! Ker je pa zatajevanje težka reč, zato se ozirajmo na zgled trpečega Odrješnika! Učlovečeni božji Sin — tudi kot človek — ni imel nikake krivde, trpel je za tuje grehe! Trpel je in umrl je radi naših hudobij ...

Na to nas spominja sveti postni čas.

Nauk Rusije

Pred kratkim je izšla v nemškem jeziku znamenita knjiga »Studenten, Liebe, Tschecha und Tod« (Dijaki, ljubezen, čeka in smrt), ki jo je spisala Aleksandra Rachmanova. Redko kdaj sem bral knjigo, ki bi popisovala življenje tako živo, globoko, psihološko in krepko, kakor opisuje Rachmanova življenje v Rusiji pred in med revolucijo. Saj se danes dosti bere o ruski revoluciji, o njenih vzrokih in o njeni grozovitosti, a tako resnično globoko, kakor ta knjiga, morda ne poseže nobena.

Ta knjiga je polna pretresljivih dogodkov, ki jih pisateljica popisuje v obliki dnevnika, pri tem pa nudi polno prilike za premišljevanje in za primerjanje z našimi razmerami. Žal se navadno ljudje nič ne nauče iz zgodovine in delajo vedno iste napake in jih izmodri šele polom, da pride spoznanje prepozno ter se zvoni šele po toči ...

Naj navedemo v listu nekaj značilnih mest iz te knjige:

Rachmanova je bila kot visokošolska nastavljena v knjižnici, ko so zasedli boljševiki mesto. Dne 20. no-

vembra 1918 je zapisala v svoj dnevnik sledeče:

Danes so nam prinesli v knjižnico pole za anketo. Med mnogimi vprašanji, na katera so morali odgovarjati uradniki, je bilo tudi sledeče: Kateri stranki pripadate? Kdor napiše kako drugo stranko kakor boljševisko, je takoj aretiran. V uradu, kjer službuje moja sestra, je nekdo navedel, da spada k socijalistični stranki. Bil je takoj aretiran in od takrat ni bilo o njem ničesar več slišati. Sedaj je navada, da vsi zapišejo: ne spadam k nobeni stranki, simpatiziram pa s komunistično. Na vprašanje: Zakaj? pišejo: Ker vodi ljudstvo k sreči! — Tako imajo boljševiski črno na belem izpričano, da vsi odobravajo njih stranko. V resnici pa vsi preklinjajo ta režim, razen strankarskih pristašev, ki vsi sijajno živijo.

22. julija 1920 je napisala sledeče:

Ko sem v skupni kuhinji pripravljala juho za svojo mater, je prišla žena boljševiskega komisarja z volovsko glavo in je vse navzoče povabila zvečer k predstavi v boljševiskem klubu, kjer bo ona igrala glavno vlogo. Naravno, da je bila njena želja že ukaz. Tudi jaz sem šla tja. Predstava je bila propagandnega značaja. Boljševika je igral komisar, komunistinjo pa njegova žena. Propagandnemu govoru v igri je po dvorani vedno sledilo močno pritrjevanje in ploskanje, klici »še enkrat, bravo« kar niso hoteli prenehati. Občinstvo pa je obstojalo skoro iz samih ubežnikov, ki sovražijo komuniste do smrti. Toda vsak posameznik je imel strah pred ova jalc i n špijoni in pomanjkanje navdušenja bi se moglo razlagati kot protirevolucija.

Kako strahopetne mevže so pač ljudje! Tudi jaz sama sem ploskala, kakor vsi drugi...

Boljševiškim propagandnim predavanjem je sledil šaljivec, ki je smešil boljševisko upravo. Nastopi šaljivca so bili sprejeti z ledeno hladnostjo, čeprav so bili prav dobri. Najprej je pel pesem, ki je smešila prehranjevalne razmere. V njem se je ponavljalo vprašanje: Ali se bo danes delilo? Nato je nastopil klovn z velikim žakljem na hrbtu in je razlagal, da so v njem nakaznice za nabavo kuriva. Ko je na odru vprašal drug klovn, kje ima kurivo, ki ga je dobil na podlagi nakaznice, je pokazal žveplenko. Tudi to zelo posrečeno šalo so sprejeli gledalci z molčanjem, le komunisti so ploskali. Mi še nismo komunistični državljani, vendar smo dobro vedeli, da je to vse le izzivanje, ki se ga naši novi gospodje tako pogosto poslužujejo. Noben človek si ne upa govoriti, dihati, premakniti se, kajti vsak ve, da je obdan okrog in okrog z ovaduhi in izzivalci. (Se bo nadaljevalo.)

Cerkev in svet

Svet v številkah. Holandski katoliški mesečnik »Het Schild« je prinesel tole zanimivo statistiko, ki nam priča, da je izmed vseh veroizpovedanj katoliška relativno še najmočnejša. - V Evropi bi bilo razmerje v odstotkih sledeče: 42.9 % katoličani, 25.3 % pravoslavni, 24.3 % protestanti, ostalo pa druge pripadnosti. V Ameriki: 53.1 % katoličani, 27.8 % brezverci, 15.4 % protestanti, ostalo drugi. V Avstraliji: 22 % katoličani, 62.4 % protestanti, 11.2 % pogani. V Afriki: 3.8 % katoličani, 51.2 % pogani, 37.1 % mohamedanci, 3.5 % protestanti, ostalo drugi. V Aziji: 1.7 % katoličani, 30.7 % kofucijanci, 22.5 % hinduisti, 30 % budisti, 17.9 % mohamedanci, 4.6 % pogani, itd. — Vseh ljudi na svetu je po tej statistiki 1,850,000,000 in od teh je 352,000,000 katoličanov, to je 19 odstotkov vsega človeštva. Drugo mesto zavzema konfucijanizem s 16.4 odstotki. Ostala verstva se pa razdele sorazmerno.

Katoliška Irska. Letos praznuje irski narod 1500 letnico, odkar mu je prinesel luč sv. vere sveti Patrik, apostol Irske. Ne samo svetna, tudi cerkvena zgodovina priča o junaštvu tega naroda, ki je skozi 15. stoletij kljuboval navalom krivoverstva in brezverstva. In ne samo, da je prepojila mučeniška kri večkrat irsko grudo, dala nam je svetnike in misijonarje, ki so ponesli vero daleč v prekomorske dežele. Ne čudimo se torej, da si je ta čvrsti in pogumni narod pridobil simpatije vsega omikanege sveta. Zato je bila v navdušenjem sprejeta vest, da so izbrali za 31. evharistični kongres Irsko. Kongres se bo vršil od 21. do 26. junija 1932 v Dublinu. Na njem bodo zastopani vsi narodi sveta in prepričani smo, da tudi Slovenci ne ostanemo doma. Jugoslovanske udeležence kongresa bo vodil belgrajski nadškof Rodić.

Nova univerza v Rimu. V Rimu ob lateranski cerkvi so začeli zidati novo univerzo (poleg že obstoječe gregorijanske univerze). Nova visoka šola naj bi po papeževem načrtu imela bogoslovno, podroslovno in pravno stolic. Zgradba bo dovršena do oktobra prihodnjega leta. Kakor kažejo načrti, bo nova univerza imela zelo močne dvorane ter krasne in bogato opremljene laboratorije in kabinete. Spet dokaz, da sv. oče s paznim očesom sledi času in kulturi.

Sklep mohamedancev. Na mohamedanskem kongresu v Jeruzalemu, ki se je vršil meseca decembra 1931, in na katerem so obravnavali, kako bi pridobili za koran vso izobraženo Evropo, so sklenili, naj vsakdo napne vse svoje sile, da onemogočijo delo katoliškim misijonarjem na vzhodu.

Na čelo temu pokretu je stopil jeruzalemski veliki mufti sam.

Lurd. Lurški list »Journal de la Grotte« poroča, da je lansko leto obiskalo to slavno božjo pot nad 20.000 bolnikov. Med temi jih je bilo ozdravljenih 95 in približno še enkrat tolikim se je bolezen obrnila na bolje. Da je to zanesljivo, potrjuje številni zbor zdravnikov, ki pregleda vsakega bolnika pred in po ozdravljenju.

Mehika. Veselili smo se že, da so po tolikem prelivanju mučeniške krvi v Mehiki nastopili boljši časi, a smo se bridko zmotili. V najnovjšem času je izšel zakon, ki dovoljuje za vsakih 50.000 prebivalcev le enega duhovnika in vsakemu duhovniku je za vse te vernike dovoljeno uporabljati le eno samo cerkev. Ljudi same je pa hudo zadelo, ko so prekrstili štiristoletno božjo pot Gospe Guadelupške v »Stan Gustava Medero«. In ni jim to zadostovalo, vzeli so iz tega svetišča zgodovinske orgle in jih postavili v novo narodno gledališče, da bodo z njimi prirejali orgelske koncerte.

19 novih cerkva v Parizu. Ker so še mnoga pariška predmestja vedno brez dela, je pariški nadškof kardinal Verdier izdelal velik gradbeni načrt za zidanje novih cerkva. Pozidali bodo 19 ter razširili in povečali 14 že obstoječih cerkva. Stroške bodo krili deloma s posebnim posojilom, deloma z darovi in prispevki. Nadškof se je odločil za to, da p o m a g a b r e z p o s e l n i m in da poskrbi za svoje vernike. Pariška občina sama je z navdušenjem sprejela ta načrt in obljubila znatno pomoč. Z zidanjem prično takoj.

Novi blaženi in svetniki. Kongregaciji za sv. obrede v Rimu je predloženih lepo število 551 pobožnih in svetniških kandidatov, da jih povzdigne na oltar. Samo iz Evrope jih je 482. In sicer: iz Jugoslavije 1, iz Francije 116, iz Italije 271, ostali so iz drugih dežel. Pri 57 gre za priglasitev svetnikom in pri 494 za priglasitev blaženim.

Verska pripadnost in akademska mladina. V Ameriki so raziskovali na 98 drž. visokih šolah, kakšnega verskega prepričanja so slušatelji. Doznali so, da je med 253.811 akademiki 87 odstotkov vernih. Med temi je 20.674 katoličanov in 32.306 slušateljev brez verske pripadnosti, ostali pa pripadajo raznim drugim verskim pripadnostim.

Katolištvo v Angliji. V zadnjem desetletju je bilo v Angliji 121.372 konvertitov (to je takih, ki so prestopili v katoliško Cerkev). V preteklem letu se je število duhovnikov zvišalo za 97 in jih je sedaj skupno 4581 (2975 svetnih in 1606 redovnikov). Število cerkva in kapelic je zraslo za

46. da jih je zdaj skupaj 2274. Tudi število krstov se je povečalo za približno 3000. Torej povsod lep napredek.

Spoštuj hišo božjo!

(Nadaljevanje.)

Kakor smo videli, je bil oltar v prvih stoletjih krščanstva kaj preprost. Bil je navadna miza, ki so jo odstranili no končani daritvi. Šele ko so pod cesarjem Konstantinom začeli graditi cerkve, so začeli v njih staviti tudi oltarje, ki so bili narejeni iz kamna. Že takrat je bilo določeno, da mora biti vsak oltar posvečen od škofa in maziljen s sveto krizmo. Pozneje so razni papeži tudi določili, da morajo biti tako blagoslovljeni le kamniti oltarji. Od tedaj sta po naših cerkvah dve vrsti oltarjev in sicer premakljivi in nepremakljivi. Nepremakljivi oltar mora biti iz ene kamnite plošče in obsega tri dele in sicer ploščo, podstavek in kar je najvažnejše — grob svetnika. Seveda mora biti tudi posvečen od škofa. Premakljivi oltar pa je pravzaprav le majhna kamnita plošča, ki meri kakih 30 cm v kvadratu in je 4-5 cm debela. Takemu oltarju ni treba nikake posebne podstave in se lahko prenese iz enega kraja v drug. Samo ob sebi se razume, da morajo biti tudi v takem prenosljivem oltarju ostanki svetnika in da mora biti posvečen od škofa. V bistvu torej tak prenosljiv oltar ni nič drugega, kot zmanjšan nepremakljivi oltar, ki ga tudi popolnoma nadomestuje. Tak prenosljiv oltar posebno rabijo misijonarji, da ga morejo prenašati iz kraja v kraj in maševati kjerkoli hočejo. Pa tudi pri nas doma, če je kdaj sv. maša izven cerkve, se potem rabi tak premakljivi oltar. Pa ne samo izven cerkve, ampak tudi v cerkvi se rabi navadno tak premakljivi oltar. Če je cerkev ubožnejša, ima v oltarjih, ki so leseni ali zidani, potem take plošče ali premakljive oltarje. Taki prenosljivi oltarji so vsi stranski v župnih cerkvah in tudi mnogo glavnih oltarjev po župnih cerkvah.

Križ na oltarju.

Glavna in za sv. mašo najpotrebnejša stvar na oltarju, sem zadnjič rekel, je kamnita plošča, v kateri so ostanki svetnikov in to ploščo smo imenovali grob. Ravno tako pa je treba, da je med sv. mašo na oltarju križ in sicer na vidnem mestu. Če ni križa na oziroma pri oltarju, se ne sme maševati na oltarju.

V starih časih je veljal križ pri poganih kot najsrmatnejše znamenje in je bila najhujša kazen križanje. Sv. Pavel pravi o križanem Gospodu: »Kajti Judje zahtevajo znamenje in Grki iščejo modrosti — mi pa ozna-

njamo Kristusa križanega, Judom pohujšanje, a poganom nespamet, njim pa, kateri so poklicani, Judom in Grkom, Kristusa. božjo moč in modrost.« (Rim. 1, 22-24)

Na tako sramotno smrt so obsojali samo sužnje in na tiste, ki so prelomili prisego. Zato bomo razumeli, kako ponižanje je bilo to za Jezusa, da so Njega, Boga obsodili na najsrmatnejšo smrt in pribili na križ. Obsojenca so navadno pribili ali na trdno privezali na križ in ti reveži so včasih še živeli po cele dneve. Križanje je že od pradavnih časov veljalo kot najhujša in najsrmatnejša kazen. Od tedaj pa nam je kristjanom križ znamenje časti in zmage.

Prazniki in godovi

MAREC

1. Torek (23. dan po mlaju): Albin, šk., Leon, Donat, Abundancij, Nicefor, mučenci; Hermes in Hadrijan; Evdocija, mučenka; Antonina; Suitbert, šk.; Siviard, Herkulan.

2. Sreda (24. dan po mlaju): sredpostna. Simplicijan, Jovin, Batilej, Pavel, Herakliji, Sekundila, Januaria, mučenci; Lucij, Absalon, Lorgij, Cead, škof.

3. Četrtek (25. dan po mlaju): Kunigunda, cesarica; Marinus, Asterij, Hemeterij, Heledonij, Feliks, Luciola, Fortunat, Marcij, Kleonik, Evtropij, Bazilisk, mučenci; Ticijan, škof.

4. Petek (26. dan po mlaju): Kazimir, kraljevič; Lucij, papež; Bazilij, Evgenij, Agatodora, Elpidij, Esterij, Kapiton, Efrem, Nestor, Arkadij, Kaj, dvorjan; Hadrijan, Arhila, Ciril, Focij.

5. Sobota (27. dan po mlaju): Jožef od Križa, Fok, Hadrijan, Evzebij, Teofil, škof, Gerazim, puščavnik.

6. Nedelja (28. dan po mlaju): 4. postna. Evangelij: Jezus nasiti 5000 mož. — Perpetua in Felicita, mučenki; Marcijan, Viktorij, Viktorina, Klavdijan, Basa, Kanon, Evargij, Bazilij, škof; Olegarij, škof; Koluta, devica

7. Ponedeljek (29. dan po mlaju): Tomaž Akvinski, cerkveni učenik; Revokat, Saturnin, Sekundul, Evbul, Hadrijan, Teofil, šk.; Pavel, Gavdičoz, škofa; Pavel Preprosti.

8. Torek (30. dan po mlaju): Janez od Boga, ustanovnik reda usmiljenih bratov; Kvinktilij, Filemon, Arijan, Teotik, Ciril, Rogatus, Beata, Herenija, Felicita, Urban, Silvin, Mamil, Julijan, škof; Feliks, angleški apostol; Poncij.

9. Sreda (1. dan po mlaju): Frančiška Rimska, Gregorij, Pacijan, Katarina, dev.

10. Četrtek (2. dan po mlaju): 40 mučenec, Kaj, Aleksander, Kodrat, Dionizij, Ciprian, Anekt, Pavel in Krescent, Viktor, Makarij, škof; Drotkovej, opat; Atal, opat.

11. Petek (3. dan po mlaju): Sofronij, škof; Evtimij, Herakliji, Zozim, Kandid, Piperion, Trofim, Talus, Gregorij, Firmus, Evlogij, mašnik; Benedikt, škof; Firmin, opat; Konstantin, Peter.

12. Sobota (4. dan po mlaju): Gregorij Veliki, papež in cerkveni učenik; Maksimilijan; Peter, Egdon, Teofan, Bernard, škof.

13. Nedelja (5. dan po mlaju): 5. postna (tiha). Evangelij: Judje hočejo Jezusa kamnati. — Macedonij, Patricija, Modesta, Tevzeta, Hores, Teodora, Nimfodora, Marko, Arabija, Sabin, Ruderik, mašnik; Kristina, dev. in muč.; Nicefor, škof; Anzovin, Evfrazija.

14. Ponedeljek (6. dan po mlaju): Matilda, kraljica; Leon, Peter, Afrodizij, Evstahij, rimski plemenitnik.

15. Torek (7. dan po mlaju): Ludovika Marijak, soustanoviteljica usm. sester; Klemen Marija Dvoršak, dunajski apostol; Longin, Aristobul, Menigen, suknar, Nikander, Matrona, dekla; Leokricija, dev. muč.; Caharija, papež; Probus, Specijoz.

16. Sreda (8. dan po mlaju): Hilarij in Tacijan, goriška apostola; Cirijak, Papas, Julijan; Agapit, Heribert, Patricij, škofje; Abraham, puščavnik.

17. Četrtek (9. dan po mlaju): Patrik irski apostol; Jožef iz Arimateje; Aleksander, Teodor, Pavel, Agrikola, Gertruda (Jedert), devica.

18. Petek (10. dan po mlaju): Žalostna Mati božja. — Ciril iz Jeruzalema, škof in cerkv. učenik; Aleksander, Narcis, škofa; Trofim, Evkarpij, Edvard, kralj; Frigidijan, Anzelm, škofa.

19. Sobota (11. dan po mlaju): Jožef, deviški ženin blažene Device Marije. — Kvinktila, Marko, Panharij, Apolonij, Landoald, Amancij, Janez.

20. Nedelja (12. dan po mlaju): 6. postna, cvetna. Evangelij: Jezus jezdi v Jeruzalem. — Joahim, oče prebl. Device Marije, Arhip, Pavel, Ciril, Evgenij, Fotina Samarijanka, Jožef, Viktor, Sebastijan, častnik; Anatolij, Fotij, Fotisa, Parsceva, Cirijak, Aleksandra, Klavdija, Efrazija, Matrona, Julijana, Evfemija, Teodozija; Nicet, Vulfran, Kutbert, škofje; Ambrozij.

21. Ponedeljek (13. dan po mlaju): Benedikt, opat; Filemon, Domnin, Biril, Serapion, Lupicin, opat.

22. Torek (14. dan po mlaju): Lea, vdova, Katarina, voda; Pavel, Epafrodit, Saturnin, Bazilij, Oktavijan, Kalinika, Deogracias, Benvenut, Katarina.

23. Sreda (15. dan po mlaju): Jožef Oriol, mašnik; Viktorijan, Fidelis, Feliks, Nikon, Domicij, Pelagija, Akvila, Eparhij, Teodozija, mučenci; Turibij, škof; Teodul, Julijan, Benedikt, menih.

24. Četrtek (16. dan po mlaju): **VELIKI ČETRTEK**. — Gabriel, nadangel, Marko, Timotej, Epigmenij, Pigmenija, Timolaj, Dionizij, Pavzid, Romul, Aleksander, Agapij, Dionizij, Romul, Sekund, mučenci; Simeon, deček-mučenec; Agapit, škof, Latin, Selevk.

25. Petek (17. dan po mlaju): **VELIKI PETEK**. — (Praznik Oznanjenja se praznuje letos 4. aprila), Kvirin, Irenej, škof v Mitrovici; Dula, dekla; Pelagij; Hermeland, opat; Baroncij in Deziderij.

26. Sobota (18. dan po mlaju): **VELIKA SOBOTA**. (Post preneha opoldne popolnoma). — Kastul, dvorni založnik; Peter, Marcijan, Jovin, Tekla, Kasijan, Teodor, Montan, Maksima, Kvadrat, Teodozij, Emanuel, Evtihij, mučenci; Ludger, škof; Bravlij, Feliks, škofa.

27. Nedelja (19. dan po mlaju): **VELIKA NOČ**. Evangelij: Jezus vstane od mrtvih. — Janez Damaščan, cerkv. učenik; Aleksander, Filet, Lidija, Macedon, Teoprepid, Amfilohij, Hronid, ječar; Zanita, Lazar, Marota, Narzes, mučenci; Rupert, škof; Janez, puščavnik.

28. Ponedeljek (20. dan po mlaju): Janez Kapistran, Priska, Malh, Aleksander, Kastor, Dorotej, Rogatus, Sukces, Ksist III, papež; Spes, opat, Guntram, kralj.

29. Torek (21. dan po mlaju): Ciril, Jona, Barahizij, Pastor, Viktorin, Armagast, dvorni uradnik; Maskula, dvorni igravec; Satur, dvorni oskrbnik; Sekund, Evstazij, opat.

30. Sreda (22. dan po mlaju): Janez Klimak, opat; Kvirin, Domnin, Viktor, Regula, Pastor, Zozim, škof; Klinij.

31. Četrtek (23. dan po mlaju): Benjamin, Balbina, Amos, prerok; Teodul, Anezij, Feliks, Kornelij.

Z našega razgledišča

KAMNIK. Pri sv. Primožu nad Kamnikom bo na tretjo, četrto in peto nedeljo v postu ob 10 služba božja. Svoje čase je bila ta romarska cerkev močno obiskovana, zadnja leta so romarji precej izostali. Naj bi se obisk lepe planinske cerkve spet poživil. — Že izza davnega časa je na Kalvariji nad Žalami cel post ob petkih vedno ob 7 sv. maša, ob sobotah ob 7 pa na Mallem gradu. Domačini in tuji radi obiskujejo ti dve cerkvi, zlasti Kalvarijo, in to posebno tudi ob lepih nedeljah popoldne. Sta pa res obe cerkvi zanimivi. — V župni cerkvi smo upeljali ob petkih zvečer postne pridige. Obisk dokazuje, da so bile te pridige zaželene. Duša človekova je po naravi krščanska in hrepeni po besedi božji, zlasti v postnem času. — Oskrbo mestne ubožnice bodo prevzele v kratkem tukajšnje sestre usmiljenke. V ubožnici je vedno okrog 23 oskrbovancev, ki so bili dosedaj brez nadzorstva. Torej vendar enkrat korak za ublaženje socialne bede. — V župni cerkvi na štni se prične velik teden služba božja takole: V četrtek ob 9, v petek ob 8, v soboto ob 7. Vstajenje je v soboto popoldne ob 5.

BLAGOVICA. V preteklem letu je župnija narasla za 24 rojstev. Doma je bilo rojenih 22, drugod 2. Umrlo jih je 12, med temi 6 otrok. V zakonski stan jih je stopilo 14. Izredno veliko število za našo župnijo! Med temi je bilo osem deklet iz Marijine družbe. Neveste-čalnice Mar. družbe, ki so bile doma poročene v zvezi s sv. mašo, je dekl. Mar. družba z zastavo sprejela pred župno cerkvijo neposredno pred poroko in se je v lepem pogovoru poslovila od njih. Večina nevest je pristopila v Mar. družbo za žene. — Sv. zakramente so žene in dekleta v splošnem prav pogosto prejemale. Tudi nekateri moške in fantje so postali bolj goreči za prejetje sv. zakramentov in nekateri se prav radi udeležujejo nedeljske popoldanske službe božje. Bog daj, da

bi se kmalu uresničila želja, da bi splošno moške in fantje vsak drugi mesec pristopali k sv. obhajilu! Dobri moške in fantje, korajžno z zgledom naprej! — V župniji se je tudi ustanovil župnijski svet katoliške akcije. Upamo, da se bo odboru s pomočjo dobrih staršev, ki bodo z vso resnostjo svarili in vzgajali svoje otroke, posrečilo polagoma odstraniti vse večje slabe navade v župniji. Na cerkvenem koru sta se na predlog odbora oskrbeli še dve luči, da bodo ljudje dobre volje lahko pobožno brali sv. mašo, hudobni pa, da se bodo videla njihova grešna dela. — 18. febr. smo pokopali Antona Hrovata, polzemljaka iz Slatenka in člana žup. sveta katoliške akcije. Radi svojega modrega, mirnega in zares krščanskega življenja je bil splošno zelo priljubljen in spoštovan. To je pričal tudi njegov lep pogreb. Bog nam daj več takih odločno krščanskih mož v fari. Naj počiva v miru!

MEKINJE. Rodilo se jih je lani pri nas 34, od teh polovica dečkov in polovica deklic. Umrlo jih je 14, od katerih so bili 4 stari nad 80 let; poroki sta bili dve. — Skioptično predavanje domačega župnika o potovanju Danteja skozi pekel, vice in nebesa je privabilo izredno veliko poslušavcev v društveno dvorano. Škoda, da nima prosvetno društvo lastnega skioptikona, ker bi bilo sicer lahko več takih predavanj. — Burka »Zmešnjava na zmešnjavo«, ki jo je društvo uprizorilo 31. jan. t. l., je bila kot nalašč, da človek malo pozabi na vedne skrbi in si ogleda življenje od veselejše strani.

HOMEČ. V nedeljo 13. marca bo naše prosvetno društvo igralo v društvenem domu lepo narodno igro »Deseti brat«. Igra je povzeta po znanem Jučičevem romanu in žanje vsepovsod najlepše uspehe. Zato pričakujemo tudi pri nas obilne udeležbe. Vsi vabljeni!

IHAN. Prosvetno društvo je v letošnji sezoni priredilo tri igre, vse so prišle na zadnjo nedeljo v mesecu. V novembru je bila lepa Zakrajškova »Pri kapelici«, po božiču smo jokali pri drami »Čez deset let«,

pred pustom pa nasmejali »Belemu konjčku«. Gospodična Schubertova se vedno izkaže izvrstno in marljivo režiserko, igravci in igravke se ji pa dajo radi voditi. Užitek je gledati take prireditve. Za po veliki noči pripravljajo »Desetega brata«. — Fantovski odsek je začel živahno delovanje. — Misijon bomo imeli od 17. do 24. aprila, vodil ga bodo gospodje misijonarji lazaristi iz Ljubljane. — 20. januarja je preteklo ravno šeststo let, odkar je Alhajda iz Ihana (leta 1332) prepustila graščino v Mali Loki Hermanu Mengeškemu. Priča je bil koroški vojvoda Henrik, ki je bil češki in poljski kralj. To pismo je pečatni takratni župnik iz Ihana. Tudi lepa sestoletnica! V spomin na to obletnico so duhovniki domačini iz cerkljanske župnije na novo poživili »cerkljanski štab«.

SV. TROJICA. Prijazno čepi na gričku cerkev sv. Trojice, se ozira doli proti Mengšu in mnogo dalje gori proti gorenjski strani. Žal je zdaj pozimi ta vrh večkrat v megli, da ni videti tistega lepega razgleda kakor sicer spomladi ali poleti. Pa tudi zasnežen je in burja včasih pometa s snegom okoli hiš. Dne 2. marca bomo imeli celodnevno češčenje sv. Rešnjega Telesa. Letos bodo prišli pomagat spovedovat tudi sosedni duhovniki iz Moravč. Ta dan bo ob 10 slovesna sv. maša s pridigo. Častivci sv. R. T. se bodo mogli tudi iz okolice udeležiti te pobožnosti ter tudi glasno moliti iz »Večne molitve«, kar s tem vpludno naznanjamo.

SV. GORA NAD LITJO je mnogo obiskovana božja pot, pa tudi turistom ni neznan. Popotnik se precej poti in utruji, preden prispe na njen vrh, visok do 850 m. V turistovski koči se potem lahko okrepeča in razvedri s prekrasnim razgledom na vse strani. Tam vidiš prijazno dolino moravško in nedaleč tik pod seboj zagledaš skriti in tihi Kolovrat, kjer ima v župni cerkvi sv. Lovrenc velik oltar. Močni in trdni zidovi in stene nekdanjega starega gradu kolovraškega se še vedno mogočno dvigajo v zrak, kljubujoč vsem viharjem in vremen-

Janez Langerholz:

Iz njegovih zapiskov

POVEST. — Nadaljevanje.

Izvelel sem na dan svoja dobra snričevala iz ljudskih šol. Pa spet ni bilo prav. Pisava je bila ljudem povsod všč, fant še tudi, ampak premalo izobrazbe. Kakor sem se torej zasuknil, povsod je bilo nekaj narobe.

Videl sem, da bo potreba prijetei za težje delo. Morebiti si bom od tam lažje pomagal kvišku. Zakaj to sem sklenil in to sem hotel doseči: pri tleh ne bom obstal.

Dobil sem delo pri neki tovarni za obutev. Tako sem naredil svoj načrt, da si bom najprvo zagotovil delo, potem bom šel počasi kvišku; vsaj do kakšnega nadzornika ali do voditelja oddelka moram priplezati. Tako mi bo zagotovljena primerna plača in lahko bom nastopal kot sam svoj gospod.

Očetu nisem nič pisal. Materi pa. Dobil pa sem od nje le eno kratko pisemce, čegar vsebina je bila: »Oče je še vedno hud nate. Prepovedal je nam vsem, da se ne smemo meniti s teboj. Radi ljubega miru v hiši ti ne bom velikokrat pisala. Ti mi pa le

večkrat piši. Jaz bom pa le bolj molila zate. Zakaj tudi tvoja mati sem.«

V službi sem imel srečo. Priden sem bil in polagoma sem si prislužil čeden denar. Srečen pa vendar nisem bil. Ljubezni sem pogrešal; res je, ljubila me je mati, pa ona je bila daleč.

Mnogokrat sem se spominjal sosedove Micike, tega angela. Spominjal sem se prijaznosti, ki mi jo je izkazovala takrat, ko me je vsa vas zaničevala in sovražila. Sklenil sem, da ji hočem to njeno uslugo poplačati s tem, da jo povabim za seboj, da bova vedno srečna, vedno prijatelja.

Težko sem pričakoval njenega odgovora. Dočakal ga nisem.

Oh, saj vem: umrla ni, ampak odpisati mi ni smela, izgubljenemu študentu. Čakal sem tedne in mesece — zastoni. Jezil sem se na trmo in ošabnost tistih ljudi, ki nočejo poznati nobenega odnuščanja. Kako lepo bi bilo na svetu, ko bi takih ljudi ne bilo na njem. Ali Bog se dá preprositi, človek pa ne.

Micike nisem klet. Imel sem jo še vedno za angela. Ampak njen oče... Ta je vmes, ta brani, ta ne pusti. Morebiti še kolne in rohni nad siroto

ubogo. Spet sem se kesal, da sem ji pisal in da sem ji morebiti zagrenil nekatero uro in nekateri dan.

Ali razen Micike ni bilo zame nobene druge ženske na svetu. Miciko sem poznal in svojo mater. Tujke, Nemke, so se mi ponujale, pa sem jih odriaval. Ali Slovenka, ali nobena!

Iz same jeze sem se vrgel na pijačo. Pil sem, kakor bi hotel v alkoholu vtopiti sebe in ves svet, ki mi nasprotuje, kjer mi more in kar mi more. Vrgel sem dobrega človeka v blato in sklenil sem, da bom tak, kakršnega me svet hoče imeti.

Nekatero noč sem prečul v pijači. Ko so zaprli gostilno za menoj, sem pa nesel steklenico še na dom in pil, pil...

V tovarni nisem bil več to, kar bi imel biti. Teden za tednom so mi trgali pri plači radi zamud in radi slabega dela. Gospodje, ki so me preje poznali kot vestnega in pridnega delavca, so se mi čudili. Grozili so mi, pa nič niso dosegli.

Seveda! Ko bi bili ti ljudje videli v mojo razdvojeno in razboljeno dušo, bi me bili morebiti milo sodili. Ali pa tudi ne. Ne zna vsak imeti sočutja z bližnjim. Ali noče ali ga ne razume. Povedali bi mi bili morebiti, da

skim neprilikam. Grad Kolovrat, zdaj že več časa opuščen, je imel še v 17. stoletju svoje gospodarje in vlasteline gospode Rambšisel. Ludovik baron pl. Rambšisel (član te rodbine 1623—1687) se je bil v svoji mladosti posvetil vojaškemu stanu; s 30. letom pa je vstopil v samostan in bil nazadnje celo opat v Stični. Stički menihi ali redovniki samostana cistercijanov, »bellih menihov« v Stični so bili tedaj precej mogočni gospodje, ker so imeli duhovno oblast nad mnogimi cerkvami. Tako so po nakupu dobili župnijo Mengeš in Vače, Zagorje, Čemšenik in Dol pri Ljubljani. Te župnije so nadzorovali in sem pošiljali duhovnike nad sto let tja do zadnjega desetletja konec 18. veka. Tedaj so se škofijske meje bolj zaokrožile in so se predrugačili tudi samostani in župnije. Kolovrat, Sv. Gora in še nekaj drugih cerkva je bilo tedaj podložnih Vačam. Šele 1. 1823, dne 3. dec., se je na Sv. Gori ustanovila samostojna župnija. Kolovrat je postal župnija že prej, leta 1753 o sv. Juriju, ko je prvi župnik ali vikar tam nastopil duhovsko službo.

SMARTNO V TUH. DOLINI. Pri nas smo od 14. do 21. februarja obhajali sveti misijon. Bil je to najbolj mrzel čas zadnjih let. Navzlic temu so se ga šmarčani s tako vnemo udeleževali, da sta se čudila misijonarja in g. župnik. Bolj ko je bilo mraz zunaj, bolj je rasla gorečnost v srcih vernikov. Trikrat na dan je bila cerkev pri misijonskih nagovorih polna. Posebno so se odlikovali verniki pri stanovskih naukih. Vsak stan je hotel z udeležbo drugega prekositi. V nedeljo pri sklepu pa je bilo toliko ljudi, da jih šmartinska cerkev najbrž še nikoli toliko ni imela. Vsa čast vrlim šmarčanom, posebno še tudi, ker so skoraj brez izjeme vsi potrepljivo v mrazu čakali na sv. spoved in so k sv. obhajilu celi teden tako mnogoštevilno pristopali. Sklepno nedeljo se je vsa župnija združila z nebeškim ženinom ob skupnem slovesnem sv. obhajilu med petjem obhajilnih pesmi in pritr-

kovanjem zvonov. Sv. misijon sta vodila č. gospoda Gregor Flis, superior v Grobljah, in dr. Jakob Žagar, misijonar iz Ljubljane. Bog daj stanovitnost vsem dobrim ljudem da prejema nebeškega plačila!

GROBLJE. V noči od Svečnice na sredo je drzen hudobnež z železom razmaknil vrata v zvonik naše cerkve, privezal je močno vrv na ograjo cerkvenega kora in splezal po njej v cerkev, kjer je potem stikal in iskal, kaj bi odnesel. Prebrskal je marsikaj, našel nič, ker se vse vrednosti sproti iz cerkve odneso na varno. Tako je moral oditi praznih rok po poti, po kateri je prišel, odpoden najbrž od lajanja hudega psa čuvaja. Delomržež najbrž ni bil od daleč, ker so mu razmere v cerkvi precej znane. Bog nas varuj zlobnih ljudi! — V najhujšem mrazu v mesecu februarju je padel toplomer pri nas na 29° C pod ničlo.

JARSE. Že ves mesec februar se delajo v občini priključki za električno razsvetljavo iz banovinskega omrežja. Splošno so ljudje z elektriko jako zadovoljni. Le priključki jim pridejo malo predrago. Kakor znano, je občina svoj enkratni prispevek za gradnjo transformatorja in javnega omrežja izplačala — in to v času najhujše denarne krize. Že se je bilo bati, da elektrike v občino sploh ne bo, ker občina ni mogla dobiti od svojih občanov skoro nobenega kredita. Priskočila je na pomoč društvena Čebelica v Grobljah, ki je pričela zbirati fond za elektrifikacijo s 6 % obrestmi. V nekaj dneh so ji občani zaupali celo potrebno vsoto. Priznanje in zahvala za ta uspeh gre zlasti predsedniku društva g. Martinu Ocepku.

DOMŽALE. Dne 24. februarja nas je zapustila vzorna učiteljica gđ. Anica Lazarjeva, znana naša kulturna delavka. Posebno velike zasluge ima za tukajšnjo gospodinjstvo šolo, ki jo je ona ustanovila in prvovrstno opremila. Dne 18. febr. so ji hvaležni tržani in okolčani pripravili v slovo podoknico z godbo in petjem. Ugledni tr-

govec Josip Senica je imel lep nagovor, v katerem je obžaloval njen odhod ter s priznanjem omenjal njene zasluge. Številno občinstvo mu je burno pritrjevalo.

DOB. Zlato poroko sta obhajala 7. svečana Svetlin Anton in Ana roj. Cerar. Živita na Javorniku. Vendar sta pa želela imeti zlato poroko po 50 letih v Dobu, kjer sta bila 6. febr. 1882 poročena. Želimo jima, da bi čakala še 60 letnico svoje poroke in spet prišla v Dob tako čvrsta in zdrava kot ob 50 letnici!

ČEMŠENIK. Z naših hribov se bolj redko oglašamo v Našem listu. V deželo prihaja pomlad. Mraza pri nas vobče nismo imeli tako ostrega kakor drugod. Pod 12° ni padel toplomer nobenkrat. S pomladjo je prišla k nam tudi nova učiteljica gđ. Anica Lazarjeva, o kateri gre glas, da je vzorna učiteljica. Tako je dobila naša dosedanja dobra učiteljica gđ. Sedejeva najboljšo pomoč. — V soglasju z okoliškimi in osrednjimi voditelji prosvetnega dela se je sklenilo, da bo meseca maja na Čemšeniku prosvetni dan za ožjo in širšo okolico.

Družina, ki se varuje alkohola, nikotina (tobaka) in modnih norosti, je srečna družina, ker ne pozna treh najhujših zajedavcev človeštva.

nisem prvi človek, ki se mu je kaj takega pripetilo; tudi to bi bili morebiti rekli, da je še dosti deklet na svetu; tudi to bi bil mogoče slišal, da mora mož biti junak in da ga ne sme vsaka stvar potreti in kar je še drugih takih besedi, ki jih svet ob podobnih prilikah rabi.

Tako tolažbo bi bil seveda poslušal, ali do srca bi ne bila prišla. Nikdar in nikoli.

Tako se je na zgodilo, kar sem že nekaj časa pričakoval. Prišla je sobota. Potegnil sem tedensko plačo in zraven plače je bila knjižica, znamenje, da sem ob službo. Zakaj takih nerodnežev tovarna ne more trpeti, če ne, pride pri svojih odjemalcih ob dobro ime.

V knjižico so mi napisali še dosti lepo spričevalo. Dejali so, da zato, ker sem bil prejšnje čase vendarle še precej reden človek. Zadelo so tudi toliko moje duševno razpoloženje, da so prav pogodili: nekaj bridkega me je moralo zadeti. Drugod, tako so menili, bom na bridkost lažje pozabil in bom spet reden delavec.

Zahvalil sem se za sočutne besede in za lepo spričevalo. Nekaj dni sem porabil za poslavljanje od prijateljev.

Potem se je pa začela že znana pesem vseh tistih, ki nimamo lastnega doma in ne stalne službe. Hodil sem

od kraja do kraja, prosil za službo, kazal delavsko knjižico, odgovarjal na stavljena vprašanja, semtertja sem poprosil za kak darček, dokler ni preteklo mesec in še čez.

Ustanovil sem se v Leobnu in dobil sem delo v rudniku.

III.

Novo delo, nove razmere, novi tovariši. Večkrat sem se spominjal prejšnje službe. Res sem bil v tovarni, stroj med stroji, nič več in nič manj, a gledal sem vsaj dnevno svetlobo. Sedaj pa je postal kramp moj prijatelj in knapovska luč moja stalna tovarišica. V zamazani obleki sem se podajal na zamazano delo.

Težko sem se privadil novega dela. Vesel pa sem bil, da sem pri podjetju dobil nekaj več znancev iz domovine. Hitro smo se spoznali. Ob njihovi ljubeznivosti sem res še dosti lahko prebolel udarec, ki sem ga prejel iz svojega rojstnega kraja.

Vsako nedeljo smo prihajali skupaj. Domača govornica, domača beseda, domača pesem, vse je po svoje pripomoglo, da sem se kmalu vživel v nove razmere. Tovariši so kmalu spoznali, da nisem prazne glave; kmalu so me postavili za nekakega glavarja maloštevilne slovenske družbe. Pisal sem

jim pisma, tudi bral sem jih mnogim, naročili smo tudi časopis, tednik iz domovine in tako smo bili vsaj malo v zvezi z domačimi kraji.

Tovariši so dobili včasih, za praznike, kak priboljšek iz domovine. Jaz take milosti nisem bil nikdar deležen. Mati ni smela pošiljati, drugi se niso zame menili. Tovariši pa pri delitvi niso kljub temu nikdar pozabili name.

Zrak v jami mi pa ni ugajal. Prigodila se mi je še majhna nesreča in odpeljali so me v rudarsko bolnišnico. Z menoj vred je šel tudi eden mojih domačinov, doma tam doli od Kostanjevice. Bil je precej močno ranjen.

V njegovem imenu sem pisal njegovim staršem, kakor mi je narekoval.

»Ljubi domači! Zdaj sem v taki hiši, ki se ji pravi bolnišnica. Notri sta me spravila dva moža, ven me bodo skoro gotovo štirje. Zdravnik sicer pravi, da ne bo nič hudega, pa mu kar težko verjamem. Če bom umrl, Vam bo že moj tovariš Miha poslal moj denar in Vam bo tudi sporočil, kaj z njim naredite. Če se mi bo pa na bolje obrnilo, bom pa prišel za nekaj tednov domov.

Naj bo, kakor Bog hoče!«

(Se nadaljuje.)

Zadnji čas!

Le še do 1. marca je čas za vpisovanje v Mohorjevo družbo. Pomislite: 6 knjig dobite za 20 Din! Priglasite se gotovo!

Leon XIII. o rodbini in državi

23. »Velika in pogubna zmota je torej, ako kdo hoče, naj državna oblast posega po svoji volji prav v notranjost rodbine.«

24. »Gotovo, če se nahaja kaka rodbina slučajno v največji sili ter ne ve izhoda, tako da si sama nikakor ne more pomagati, tedaj je prav, da ji v skrajni sili javna oblast priskoči na pomoč, kajti posamezne rodbine so nekaj del države. Enako tudi, če bi se kje med domačimi stenami kršilo medsebojno pravo, tedaj naj državna oblast štiti vsakemu njegovo pravico, kajti to se ne pravi pollaščeovati se pravice državljanov, ampak jih zavarovati in utrditi s pravično in dolžno zaščito. Vendar tu se morajo ustaviti tisti, ki stoje na čelu države, narava ne dopušča preokračanja teh mej. Očetovska oblast je takšna, da je država ne more ne zatreti, ne na-se pritegniti, ker se enako in skupno pričinja s človekovim življenjem. »Otroci so nekaj del očeta in kakor nekako razširjenje očetove osebnosti, in če hočemo prav točno govoriti, oni ne vstopijo in ne postanejo del države sami posebi, ampak po družini, v kateri so rojeni. In prav iz tega vzroka, ker so otroci nekaj del očeta, stoje pod varstvom staršev, dokler ne znajo rabiti proste volje. Če torej socialisti izključujejo skrb staršev in hočejo upeljati državno skrbstvo, ravnaajo proti naravni pravičnosti in razdirajo rodbinske vezi.«

Tehtne besede velikega Leona XIII. o rodbini in državi nas silijo, da se pomudimo še malo pri njih. Če primerjamo človeško družbo ali državo samo z organizmom, bomo videli, da je rodbina njena pracelica, v kateri ima ta organizem svoj začetek in konec. Rodbina je prvi vzor tega organizma in nekaka drevsnica, iz katere se človeška družba vedno dopolnjuje in obnavlja.

Izmed vseh živih stvari je človek po roistvu povsem brez moči, da bi si ohranil življenje. Nobena žival ne preživlja svoje mladosti tako brez moči kakor otrok. Zato je čisto naravno, da za otroka mora nekdo skrbeti in ga vzgajati. Otroci se imajo za Bogom zahvaliti staršem za življenje. Toda to življenje bi bilo za nje brez vrednosti, če bi starši ne prevzeli tudi skrbi za njihovo rejo in vzgojo.

Da so starši v resnici po naravi določeni vzgojitelji svojih otrok, priča tudi vez medsebojne ljubezni. Otroku je prirodno, da čuti nagnjenje do mamice in ateka, k njim se zateka v vseh težavah in dvomih. Obratno zonet starši ljubijo svoje otroke kot svojo verno sliko.

Dobra vzgoja otrok pa zahteva oba, očeta in mater. En sam ne zmora te težke naloge. Čenrav je neposredna skrb za otroka v prvih letih navadno izročena materi, vendar mati najbolj potrebuje očetove pomoči in varstva, da se more dovolj posvetiti otrokovi vzgoji. Kolikor bolj pa otrok dorašča, toliko bolj je potrebna stroga roka očetova. Prava vzgoja temelji na toni ljubezni matere in na očetovi strogosti, ki iznopolnita ena drugo.

Kdor bi tedaj zahteval, da se otrok vzame staršem in dá v vzgojo državi, grešil bi

proti naravi, kakor to zahtevajo socialisti. Te zahteve socialistov ne sme nihče istovetiti z vzgojo v zavodih, kamor dajejo v vzgojo svoje otroke tudi večkrat dobri krščanski starši. Taka vzgoja v zavodih je večkrat za otroka rešitev. Potrebna je, ako ima mati za svojega otroka le slepo ljubezen, potrebna tudi, ako oče ne pokaže nikake strogosti; potrebna, ako so starši primorani vsled revščine ali drugega vzroka skrbeti za vsakdanji kruh n. pr. mati mora v tovarno; potrebna je vzgoja v zavodu onemu otroku, ako mu je okolica, v kateri živi, v škodo, n. pr. slaba tovarišija ali pa prevelika oddaljenost primernih šol priporoča vzgojo v zavodu. Vendar pa moramo trditi, da je najboljša vzgoja ona, ki jo otrok dobi pri starših, ki so sposobni in imajo voljo spolnjevati to svojo imenitno in obenem odgovornosti polno dolžnost. Zato pa ostane resnično, da je najboljša vzgoja individualna in da mora vzgojni zavod le v toliko vršiti svojo dolžnost, v kolikor se skuša približati temu idealu in v kolikor temelji tudi njegova vzgoja na rodbinski vzgoji. Učitelji in vzgojitelji so le namestniki staršev in v toliko uživajo ugled in veljavo.

Kam bi pripeljala skupna vzgoja otrok po nauku socialistov, nam priča v sedanjem času Rusija, ki socialistične nauke v praksi kaže. Ta vzgoja napravlja iz otrok prave zločince, ki so v veliko breme in sramoto ne le Rusiji, ampak bodo v veliko breme človeški družbi. Prav je rekel Leon XIII., da se z javno vzgojo vseh otrok mora razdreti vsaka rodbinska vez. Ako se pa razdere pracelica človeške družbe, kar je rodbina, razdere se človeška družba.

*

Svobodomiselstvo

Zelo se motimo, če mislimo da so preganjanja Cerkve v Mehiki, v Rusiji, v Litvi, na španskem osamljeni pojavi, brez zveze. Ne. To je delo velikih organizacij brezverstva, ki dokazuje, kako hudič dela proti Petrovi skali. Oglejmo si te organizacije!

Mednarodna zveza svobodomiselstva je razširjena po vseh deželah, zlasti je postala

zloglasna dunajska organizacija. Njen protivnerski načrt je približno takle:

Delavstvu sovražni značaj Cerkve je treba razkriti ob vsaki priliki; vse življenje župnije in škofije je treba natančno nadzorovati. Vedno je treba opozarjati na bogastvo Cerkve, na njen materializen in lakomno sebičnost. Izdatke občin za cerkvene namene je treba kritizirati, zmanjševati, odpraviti. Paziti je treba na vsako obliavo v cerkvenem krajevnem časopisu. Nedostatke in nepake posameznih duhovnikov je treba razvpiti in izkoristiti. V znanstvenem in prosvetnem delu naj se izigravajo uspehi znanosti proti veri v Boga. Šola se mora oprostiti vsakega cerkvenega vpliva in verskega duha, vsak verouk se mora izključiti, zasebno šolstvo pa zatirati in odpravljati. Otroke in mladino je treba iztrgati duhovnikovemu vplivu, pač pa naj socialistični »otroški prijatelji« vzgajajo novi rod, prireajo prosvetne večere, govorniške tečaje, roditeljske sestanke. Zakramenti naj se ponižajo in nadomestijo takole: krst naj nadomesti »otročka slavnost«, obhajilo in birmo »proslava vstopa v strokovno organizacijo« (čisto po luteranskem vzorcu), poroka naj se sklepa brez Cerkve, brez duhovnika, brez prislege nerazdružljivosti in zvestobe. Mrliči naj se sežigajo, da se le Cerkev bolj poniža v njenih obredih in da bi čim najbolj gotovo s telesom vred duša izginila v pepel. Krščanski prazniki naj se nadomeste z drugimi.

Toliko je naštetega. Zdaj pogledjmo: včasih tudi mi grajamo sveto Cerkev, da je kapitalistična, čeprav vemo, da brani le zasebno lastnino, kar je njena dolžnost po božji in naravni postavi. Presojamo izdatke za povzdigo božje službe: za elektriko, rože, preproge, oblačila in vse po vrsti. Šalimo se iz zgodovinskih in prirodoslovnih poročil sv. pisma, čeprav vemo, da nas sv. pismo ne uči zgodovine in zemljepisja in prirodoslovja, ampak ljubezni do Boga, Stvarnika in Odrešenika in Tolažnika. Včasih se norčujemo iz duhovnikov in svetih zakramentov in delamo prav tako, kakor bi ne vedeli, da delajo in govorijo tako organizirani sovražniki Cerkve božje! Zdaj bomo vsaj spoznali, kakšnega duha smo!

Zadnje telefonske vesti

KAMNIK, 30. febr. (tel. Naš. listu). Za 30. in 31. februar napoveduje vremenska hišica lepo vreme, za cel mesec marec pa blato po kamniških ulicah.

KAMNIK, 1. marca. (Telefonično Našem listu). Ker sestavljata mesto Kamnik dve predmestji — Štuna in Graben, mesta pa po tem poimenovanju prav za prav ni, se je sestavil poseben odbor, ki bo rešil to mučno zadevo.

DOMŽALE, 1. marca. (Tel. Naš. listu). Odbor za postavitev spomenika največjemu obrekovalcu in ovađuhu je v glavnem končal svoje delo. Tudi določitev, kdo je najbolj vreden, ni delala težav, ker je izbira v poštenih Domžalah majhna. Spomenik bo visok 8 metrov. Gređico okoli spomenika bo vsak dan zalival škropilni avto.

Vsako spomlad

je treba prekrivati strehe. Za to priporočam cementno zarezno oreko kakor tudi navadno cementno oreko po ugodni ceni.

Umetno gnojilo: Thomasovo žlindro, kalijevo sol, superfosfat in cement vedno v zalogi. — Kupujem hrastov mah, bel, najmanj 50 kg na enkrat, cena Din 2.50 do Din 3.— za kilogram.

Ant. Stergar v Kamniku.

OTROŠKI KOTIČEK

PIŠE STRIČEK MATIČEK

Polnočno voščilo

Na večer pred 25. februarjem je nastalo veliko piskanje, ropotanje, zvenketanje in vrišč pod oknom strička Matička. Otroci od vseh strani so prišli stričku za njegov god »ofreht« delat. Striček si je moral kar ušesa tiščati, da ni oglušil. Neprestano je moral hoditi k oknu in venkar kar podobice deliti. Od sprejemov čisto utrujen je stari striček zvečer v topli postelji prav trdo zaspal.

Naenkrat se je zbudil. Nič ni vedel, koliko je že ura. Kar začne ura na stolpu biti. Striček šteje: »Ena, dve, tri... dvanaest!« Ravno polnoč je bila. Pri zadnjem udarcu ure je nastala v stričkovih sobi velika svetloba. Celo krdelce nebeških krilatcev je obstopilo stričkovo posteljo. Striček si je mencial oči, da bi bolje videl, kdo prihaja. Vzel je svoje naočnike iz nočne omarice, si jih nataknil na nos, začel okoli postelje gledati, ter je začuden vprašal:

»Kdo pa ste, nebeški vi duhovi? in kaj hočete pri stričku v polnočni pozni uri?«

Pa se oglasi prvi angel:

»Polnočna ura je odbila in dvajset peti je napočil februar, ko striček naš praznuje svoje godovanje.

Mi angelci želeli smo, biti prvi s svojimi čestitkami.

Ali smo neznanji Ti?
Glej, jaz Terezika kitajska sem.
Kitajka sem in prinesla
sem za god voščila svoja:
Da življenje stričkovo
bi bilo jasno, kot je pesem moja!«

Pa pravi drugi angel:

In jaz sem Marica kitajska,
z lepo suknjico rumeno,
in v srcu nosim željo eno:
da kakor srček moj se ves blesti,
bi Bog Ti dal le srečnih zlatih dni!«

In tretji se še oglasi:

»In jaz zamorček Jožek sem,
ki prišel sem iz afriške dežele
ter voščim Ti v imenu vseh zamor-
čkov,
da še dolgo naj ohrani Te Gospod!«

Pa vpraša striček četrtega:

»Kdo pa ti si, angelček,
z dekliskim mi obrazom?
Odkod prihajaš ti?«

»Jaz angel varih sem
nečakinj Lichtenthurnovega zavoda.
Ker bivam le med deklkami vedno,
zato obrazek moj postal je ves dekliski.

Prinašam Ti voščila zavodovih nečakinj.
Oddelek prvi Ti daruje duhovni šopek:

Sto svetih maš, sto svetih obhajil
in duhovnih mnogo drugih še daril.

Oddelek drugi pa prihaja sam čestitat Ti,
in tu izročam njih sliko Ti.

Nabrali še so 220 Din
za odkup poganskih treh deklin.

In vsi ostali iz zavoda
pozdravljajo strička svojega, gospoda.«

Pristopili so še angeli varih drugih nečakov in nečakinj iz Domžal, Jarš, Kamnika, Komende, Vodice, Doba, Ihana, Zlatega polja in še drugi, ter vsi izročili čestitke svojih varovancev stričku. In so se prijeli za roke ter zaplesali nebeško kolo okrog stričkove postelje. Pa zapeli so z rajskimi glasovi: »Strička Matička naj Bog živi! Naj Bog živi! Bog živi!...«

Ob teh rajskih glasovih je striček spet zaspal. Zjutraj ob štirih ga je zbudil samostanski zvon iz spanja. Striček je vstal, se umil in šel v kapelo molit, nato pa je daroval sv. mašo za vse svoje nečake in nečakinje in za vse, ki so mu čestitali ter se ga za god spominjali.

Pismo slovenske misijonarke sestre Lucine
Maher iz Afrike stričku

Rombo, 27. dec. 1931.

Velečastiti gospod! Prihajam z žalostnim naznanilom k Vam in Vašim fantkom, ki so s svojimi darovi odkupili zamorčka Jožefa. Ta je umrl včeraj na praznik sv. Štefana in smo ga danes, na dan nedolžnih otročičkov pokopali. Imel je osem let. Pred enim mesecem smo ga krstili. Prilagam Vam v tem pismu tudi njegov krstni list. Njegovi starši so še pogani, pa so ga dali nam v naš misijon. Tukaj je zbolel. Zelo smo se trudili z zdravili, da bi mu življenje

ohranili. Pa vse je bilo zaman. Zdravnik je dejal, da je imel v krvi polno majhniš črvičkov. Fotografirati ga nismo mogli, ker nam že nekaj mesecev primanjkuje fotografskih plošč in papirja. Za sv. blagoslov prosi — s. Lucina.

Pismo misijonarke s. Lucine stričkovim nečakom

Ljubi otročki! Vaš odkupljeni zamorček Jožef je umrl in smo ga pokopali na praznik nedolžnih otročičev. Ne žalujte, ljubi otročki, za njim! On je zdaj lep angelček in Vaš priprošnjik v nebesih. Po sv. krstu gotovo ni nobenega greha storil. Svojo hudo bolezen je zelo potrpežljivo prenašal. Slike od njega nimamo, ker nam je zmanjkalo fotografskih plošč. Pa bodite potolaženi, saj ga boste nekoč v nebesih veliko lepšega videli, kakor bi ga videli na sliki. Vaš prvi odkupljenec zamorski Matiček je dobil zdaj hlače, ki smo mu jih z Vašimi darovi kupili. Žal, da ga ne moremo v hlačkah fotografirati. — Bodite pozdravljeni vsi od slovenske misijonarke sestre Lucine.

+

Z žalostjo naznanjam gospodu stričku Matičku in njegovim slovenskim nečakom vest, da je odkupljeni

ZAMORČEK JOŽEF

včeraj na praznik sv. Štefana umrl in bil danes na praznik nedolžnih otročičev pokopan na tukajšnjem pokopališču.

Misij. sestra Lucina Maher.
Rombo, 27. dec. 1931.

Krstni list

»V letu tisoč devetsto trideset prvem, dne 27. novembra je bil v katoliški misijonski cerkvi v Rombo krščen Jožef Mlawi, sin Mlawija in Maswaje. — J. van Douger, misijonar.«

STRICKOVA ZBIRKA

Striček pač nikoli ni mislil, da bo njegova zbirka tako narasla; posebno v začetku, ko je zbirko otvoril, ni pričakoval, da bo mogel toliko pogančkov odkupiti. Spet je dobil mnogo darov. Nečakinje II. oddelka v Lichtenthurnovem zavodu v Ljubljani so poslale kar 220 Din za odkup treh dekliz z imenom Marica, Anica in Milena, in še pristavijo: »Kar bo pa več, naj bo stričku za priboljšek na godovni dan!« No, striček bo vzel za priboljšek samo en pajkelc tobaka za svojo fajfo, drugo bo pa vse poslal za pogančke. Če bo pa velika sila, se bo striček tudi tobaku odrekal za misijone, da bo tako dal lep zgled nečakom in nečakinjam, ko jim priporoča, naj se za misijone premagujejo. Kaj ne? Striček se mora najprej premagati in potem šele drugim to priporočati! — Za zbirko so darovali: Letnar Katka, Homec 10 Din; I. oddelek Lichtenthurnovega zavoda 60; Katica Pavlič, Zlato polje 10; Valter Gajšek, Celje 16; Tončka iz Celja 10; Ahčim Franci, 10; Ernest Oberwalder 10 Din, razen tega še nabral 10 Din; Kleinrescher Mila 10 — vsi iz Domžal; Tonči Ravnikar, Domžale 10; Nada in Stane Rode, Rova 4; Mimi, Joško, Vikica in Zofi Šarc, Vrba 8 Din. — Striček se vsem najlepše zahvaljuje.

UGANKARJI

Uganka ni bila težka. Otroci so sporočili stričku, da mu je nečakinja pisala: »Bog živi strička Matička!« Pravinih rešitev je prišlo 73. To pot je bil g. Žreb posebno deklkam naklonjen. Nagrado dobijo: Minika Šorn, Podrečje; Marija Jeras, Jarše; Mi-

»Bog živi strička Matička!« (Sliko so poslale stričku nečakinje II. odd. Lichtenthurna.)

mi šarc, šmarca; drugi oddelek Lichten-thurna (teh nečakinj je pa 33, pa dobljo samo eno nagrado, ker jih je g. žreb kar vse skupaj izbral) in Žebovec Jože, Kamnik. Drugi pa prihodnjé!

Razen gornjih so uganko rešili še: Albin Ogrinc, Domžale, Ivan šuštaršič, Mengeš, Cajhen Vinko, Domžale, Francka Skok, Mengeš, Agata Masel, Marija Slapar, Zlato polje, Josip Zupančič, Zlato polje, Andrej Zalaznik, Lašna, Ivanka Narat, Vel. Lašna, Magda Podbevšek, Zlato polje, Anica Bra-

tina, Ljubljana, Ivan Jezernik, Domžale, Janez Pregled, Tunjice, Mici in Joško Jezernik, Domžale, Marija Zupanc, Čret; Micka Jenko, Vodice, Filip Jeraj, Vodice, Katka Letnar, Homec, Emeran, Fridolin, Jadviga Cedilnik, Volčji potok, Zule Slavko, Domž., štebe Ana, Komenda, Katica Pavlič, Zlato polje; Katica Tiefengraber, Ljublj.; Francka in Mihaelca Rosulnik, Sinkov turn, Brojan štefka, šmarca, Drešar Franc, Nasoviče, Jernej Stražar, Zlato polje, Slapar Pavla, Zlato polje, Marija Grošelj, Zlato

polje, Sonjica Jeraj, Dob, Rebolj Alojzij, Češnjice, Burja Valentin, Nožice, Lomšek Krista, Laze, Justina Slapar, Zlato polje, Mimi Križman, Ljubljana, Valter Gajšek, Celje, Kuhar Tončka, Vodice, Marija Brlec, Dupeine, Anica in Anton Vrankar, Smartno; Lenčka Pirc, Gorjuša; Joško Majcen, Ihan, Mimi šarc, šmarca, Pavlica Jezernik, Domžale, Anton in Anica Rode, Rudnik, Habjan Cilka, Domžale, Felicija Rihar, Dob, Ivana Mal, Peče, Mimi Zupan, Mengeš, Herle Fanika, Duplica, Minka šorn, Podrečje, Jeras Marija, Jarše, Cajhen Lojzka, Domžale, Ahčin Franci, Domžale, Kovač Minka, Domžale, Cotman Ivana, Jarše, Slavica šuštaršič, Jarše, Alojz Fihler, Domžale, Ernest Oberwalder, Domžale, II. odd. in I. oddelek Lichtenurna, Bučer Lenčka, Ljublj., Anica Robič, Ljublj., Golovač Stanka, Ljubljana, Mimi in Joško šarc, Vrba; Repanšek Marija, Homec, Ivanka in Anica Mlakar, Rova, Mihelca Stupica, Podrečje, Minka Benkovič, Kamnik, Lesjak Pavel, Rakitovec, Vavpetič Franc, Tunjice.

Pri nakupu blaga za obleke

se Vam izplača vožnja v Ljubljano,

ako pri tvrdki R. Miklauc nakupite blaga za Vas in za Vašo družino, kjer imate veliko izbiri modnih kamgarnov in sukna za moške, finega svilenega, volnenega in perilnega blaga za ženske obleke in plašče ter blaga za osebno in posteljno perilo po priznanih nizkih cenah.

R. MIKLAUC
»PRI ŠKOFU«
LJUBLJANA
Lingarjeva ulica 3
Pred škofijo

Tvrdka obstoja že preko 60 let.

UGANKA

V Z R T

K U E E

R J Š V

I E I !

Trije, ki jih bo g. žreb izbral, bodo dobili za veliko noč lep piruh.

MOČNO ZNIŽANE CENE!

pri vsej manufakturi. Danes si lahko vsak najboljše blago nabavi za ceno, kakor prej najslabše.

VELIKA IZBIRA moškega blaga, volnenega ženskega, vse vrste svile, vse vrste blaga za perilo itd.

VELIKA ZALOGA železa za beton in drugo, vse vrste železnega okovja. štedilniki, gnojnične sesalke, železni plugi, kuhinjska posoda.

ZALOGA šip, porcelana in vseh vrst drugega stekla.

ZALOGA vseh vrst umetnih gnojil: superfosfata, Tomaževe žindre, kaljeva sol, čilski soliter. Vse vrste vrtnih in drugih semen: detelja, lucerna, trava, pesa itd.

ZALOGA vseh vrst vedno svežega cementa Trbovlje in Split.

ZALOGA vseh vrst specerijskega blaga, najboljše moke, koruze itd.

OENE brez konkurence. Kdor hoče biti dobro in pošteno potrežen, je to le v trgovini

Jos. Senica, Domžale.

Za post!

Misijonska tiskarna je izdala zelo zeleno knjižico: Sveti križev pot. V njej sta dva križeva pota, prvi po sv. Leonardu, drugi krajši, vzeta iz Cerkvenga molitvenika. Tiskana sta z večjimi črkami in zato zlasti primerena za glasno skupno molitev in za slabovidne. Posamezna knjižica stane 5 Din. Po večjem naročilu popust. Naročite na naslov: Misijonska tiskarna, Domžale.

Ugodna prilika za varčevanje!

**HRANILNICA IN
POSOJILNICA
V KAMNIKU**
REG. ZADRUGA Z NEOM. ZAVEZO

v svoji lastni hiši: Šutna, št. 22.
(blizu postaje).

Sprejema hranilne vloge na knjižice in tekoči račun ter jih obrestuje najugodneje. Za mlade vlagatelje ima na razpolago domače hranilnike (šparovčke).

Vse davke plačuje posojilnica sama.

Daje posojila na vknjižbo, na poroštvo in tekoči račun pod ugodnimi pogoji.

Uradne ure: od 8 do 12 dopoldne in od 2 do 4 popoldne.